Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102462

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебедь Віталій Володимирович

2. Lebed Vitalii Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: 7.04010401 Географія

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.354.02

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.31, 68.05.37

Тема дисертації:

1. Генезис та комплексна діагностика чорноземних ґрунтів однолесових терас річок Лівобережного Лісостепу України

2. Genesis and diagnostics of chernozem soils' of river's one-loess terraces in the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єкт – морфогенез чорноземних ґрунтів однолесових терас річок Лівобережного Лісостепу України. Мета – установити вплив чинників ґрунтоутворення на генезис і морфогенетичні особливості чорноземних ґрунтів однолесових терас річок Лівобережного Лісостепу України та удосконалити їх комплексну діагностику за морфологічними властивостями профілю і розрахунковими кількісними параметрами. Методи – польовий, порівняльно-географічний, математико-статистичний, картографічний. Теоретичні результати – наведене теоретичне обґрунтування та нові підходи до вирішення питань генезису та діагностики чорноземних ґрунтів однолесових терас річок Лівобережного Лісостепу України шляхом комплексного застосування морфологічних критеріїв та кількісних методів параметризації ґрунтових

властивостей. Обґрунтовано секвентний характер ґрунтоутворення у напрямі від борової до дволесової тераси річок Лівобережного Лісостепу України залежно від впливу екологічних умов, що відображається у морфології ґрунтового профілю. Розроблено алгоритм комплексного генетичного діагностування чорноземних ґрунтів однолесових терас за параметрами глибини гумусованого профілю та коефіцієнтів відносної акумуляції гумусу, профільного нагромадження гумусу та регресивності органопрофілю. Практичні результати – отримані дані можна застосовувати для уточнення площ та просторового розміщення ґрунтів на однолесових терасах, удосконалення їх номенклатурного списку та агровиробничого групування, створення ґрунтово-картографічних матеріалів з більшою інформативністю. Результати використано для вдосконалення методики повторного великомасштабного обстеження ґрунтового покриву України на нових теоретичних засадах. Новизна – обґрунтовано полігенетичний характер чорноземних ґрунтів однолесових терас, виділених на існуючих картах як чорноземи типові; параметрично аргументовано наявність на однолесових терасах напівгідроморфних аналогів опідзолених ґрунтів – лучно-чорноземних опідзолених ґрунтів та встановлено значне поширення на однолесових терасах чорноземів опідзолених; розроблено алгоритм комплексного діагностування автоморфних і напівгідроморфних ґрунтів однолесових терас з використанням морфологічних та відносних кількісних критеріїв. Набули подальшого розвитку: обґрунтування секвентності ґрунтоутворення на однолесових терасах як послідовної зміни різновидів ґрунтів; теорія формування властивостей напівгідроморфних та гідроморфних чорноземних ґрунтів залежно від рівня залягання підґрунтових вод. Удосконалено діагностику ґрунтів однолесових терас. Ступінь впровадження – впроваджено у навчальний процес Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна при викладанні дисципліни «Ґрунтознавство та біогеографія». Галузь – охорона довкілля, ґрунтознавство.

2. Object - morphogenesis of chernozem soils of single-forest terraces of rivers of the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine. The aim is to establish the influence of soil formation factors on the genesis and morphogenetic features of chernozem soils of single-forest terraces of rivers of the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine and to improve their complex diagnostics by morphological properties of the profile and calculated quantitative parameters. Methods - field, comparative-geographical, mathematical-statistical, cartographic. Theoretical results - the theoretical substantiation and new approaches to the decision of questions of genesis and diagnostics of chernozem soils of single-forest terraces of the rivers of the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine by complex application of morphological criteria and quantitative methods of parameterization of soil properties are resulted. The sequential nature of soil formation in the direction from the pine to the two - forest terrace of the rivers of the Left Bank Forest - Steppe of Ukraine depending on the influence of ecological conditions, which is reflected in the morphology of the soil profile, is substantiated. An algorithm for complex genetic diagnostics of chernozem soils of single-forest terraces according to the parameters of humus profile depth and coefficients of relative humus accumulation, profile humus accumulation and organ profile profile regression has been developed. Practical results - the obtained data can be used to clarify the area and spatial location of soils on single-forest terraces, improve their nomenclature list and agricultural grouping, create soil-cartographic materials with more information. The results were used to improve the methodology of repeated large-scale survey of the soil cover of Ukraine on a new theoretical basis. Novelty - the polygenetic character of chernozem soils of single-forest terraces, selected on the existing maps as typical chernozems, is substantiated; the presence of semi-hydromorphic analogues of podzolic soils - meadow-chernozem podzolic soils on single-forest terraces was parametrically argued and a significant distribution of podzolic chernozems on single-forest terraces was established; an algorithm for complex diagnostics of automorphic and semi-hydromorphic soils of single-forest terraces using morphological and relative quantitative criteria has been developed. Acquired further development: substantiation of the sequence of soil formation on single-forest terraces as a consistent change of soil types; theory of formation of properties of semi-hydromorphic and hydromorphic chernozem soils depending on the level of groundwater. Soil diagnostics of single-forest terraces has been improved. Degree of implementation - introduced into the educational process of Kharkiv National University named after V.N. Karazin in teaching the discipline "Soil Science and Biogeography". Branch - environmental protection, soil science.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловей Вадим Борисович
2. Solovey Vadym Borysovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольний Федір Пилипович
2. Topolnyi Fedir Pylypovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гамкало Зенон Григорович

2. Gamkalo Zenon H.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Мірошниченко Микола Миколайович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Мірошниченко Микола Миколайович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.